

Notes breus (fauna)

Nota sobre *Glyphomerus stigma* (Fabricius, 1793) (Hym., Chalc., Torymidae)

Glyphomerus stigma, Catalunya.

La distribució d'aquest gènere és holàrtica. A la regió paleàrtica es coneixen actualment cinc espècies (NIKOL'SKAYA, 1952) (STEFFAN, 1962) & (BOUCEK, 1970), tres de les quals es troben en cecidis produïts per cinípids del gènere *Diplolepis*, sobre *Rosa*; la resta d'espècies es localitzen en diversos cecidis de plantes herbàcies.

A la península Ibèrica únicament han estat citades dues espècies: *G. stigma* a les províncies de Salamanca i Madrid (NIEVES 1981 & 1983), *G. tibialis* (Föster, 1859) a la província de Salamanca (NIEVES & MARTÍN, 1986).

MATERIAL ESTUDIAT: *Glyphomerus stigma* (Fabricius, 1793): 45♂♂ i 65♀♀. Ex *Diplolepis rosae* (L., 1758) (HYM., Cynipidae), sobre *Rosa* ssp, Bagà (B, 31TDG07), (12-IV-90) VIII-90: 12♂♂ i 4♀♀ (leg. Ll. Simó), Castellví de la Marca (B, 31TCF87), (14-V-89) 1 al 15-VIII-89: 1♀ (leg. Ll. Simó); la Franqueta (T, 31TBF31), (1-IV-88) VI-88: 6♂♂; 1 al 10-VII-88: 5♂♂; 11 al 30-VII-88: 2♂♂ i 6♀♀; 16 al 30-VI-89: 4♀♀; Hostalrich (G, 31TDG51), (III-84) V-84: 2♂♂ i 11♀♀; Matadepera (B, 31IDG10), (16-VII-89) 1 al 15-VI-90: 1♂; VI-90: 5♀♀; Monte Caro (T, 31TBF70), (2-IV-86) 11 al 30-VII-88: 1♂ i 1♀; Montseny (B, 31TDG42), (III-87) V-87: 1♂ i 7♀♀ (leg. Escola de Natura de Can Pons); Poblet (T, 31TCF48), (15-X-88) 1 al

15-VII-89: 2♂♂; V-90: 2♂♂; Santa fe del Montseny (B, 31TDG52), (18-III-87) VI-87: 11♂♂ i 6♀♀; 2-VIII-87: 1♂ (leg. Boada); Valasties (T, 31TBF70), (12-VIII-88) VIII-88: 11♀♀ (leg. Vázquez). Ex *Diplolepis mayri* (Schl., 1876) (HYM., cynipidae), sobre *Rosa* ssp, Mura (B, 31TDG11), (9-IV-88) VI-88: 1♂. Ex *Diplolepis eglanteriae* (Htg., 1840), sobre *Rosa* sp, Vall Ferrera (Ll, 31TCH61), (13-VIII-88) V-89: 2♀♀. Ex *Diplolepis* sp, cecidi esfèric a les fulles de *Rosa* ssp, Matadepera (B, 31TDG10), (VII-84) VI-85: 3♀♀. Salàs de Pallars (Ll, 31TCG27), (12-VIII-88) 16 al 31-V-89: 1♀. Al vol ponent sobre *D. rosae* a *Rosa* sp, Urús (G, 31TDG08), 1-VIII-88: 1♀.

Pel que fa al tipus de cecidi que ataca *G. stigma*, hem de destacar, segons les nostres dades, que si bé sempre és en el gènere *Diplolepis*, no podem considerar-la, com indica NIEVES (1983), específica únicament de *D. rosae* i *D. mayri*. Creiem que probablement ataquí tots els cecidis del gènere *Diplolepis* com s'indica en els treballs de HOFFMEYER (1930) i de FULMEK (1968), però amb una clara preferència per les gal·les de *D. rosae*, almenys a la nostra àrea d'estudi.

Agraïments

Agraïm als nostres col·legues i amics Martí Boada, Lluís Simó i al doctor X. Vázquez, i també a l'Escola de Natura de Can Pons el material cecidogen que ens han enviat i que ha estat citat en aquest estudi.

J. PUJADE i VILLAR

Bibliografía

- BOUCEK, Z. 1970. On some new otherwise interesting **Torymidae**, **Ormyridae**, **Eurytomidae** and **Pteromalidae** (**Hymenoptera**), mainly from the Mediterranean subregion. *Bol. Lab. Ent. Agr. Portici*, 27: 27-54.
- FULMEK, L. 1968. Parasitinsekten der Insektengallen Europas. *Breit. Ent.*, 18: 719-952.
- HOFFMEYER, E. B. 1930-31. Beiträge zur Kenntnis der dänischen Callimoniden, mit Bestimmungstabellen der europäischen Arten (**Hym.**, **Chalc.**). *Ent. Meed.*, 17 (4-4): 232-285.
- NIEVES, J. L. 1981. Datos sobre *Diplolepis rosae* (L) (**Hym.**, **Cynipidae**) y sus himenópteros parásitos en Salamanca. *Bol. Asoc. esp. Entom.*, 4: 107-113.
- NIEVES, J. L. 1983. Contribución al conocimiento de la fauna de himenópteros inquilinos y parásitos de las agallas de *Diplolepis mayri* (Schlechtendal) y *Diplolepis eglanteriae* (Hartig). *Graellsia*, 39: 93-102.
- NIEVES, J. L. & MARTÍN, I. 1986. Nuevas citas de calcídidos parásitos de insectos gallícolas en España. (**Hym.**, **Chalcidoidea**). *Bol. Asoc. esp. Entom.*, 10: 209-213.
- NIKOLSKAYA, M. N. 1952. *The Chalcid fauna of the USSR*. Acad. of Science of the USSR. Israel Progr. of Scient. Transl., Jerusalem. 593 p.
- STEFFAN, J. R. 1962. Nouvelles espèces de torymides paléartiques (**Hym.**, **Torymidae**). *Entomophaga*, 7: 181-188.